

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sutkinja toga suda, Slavice Marić-Okičić, predsjednice vijeća, Biserke Kalauz i Gordane Marušić-Babić, članica vijeća, te višeg sudskog savjetnika Josipa Petkovića, zapisničara, u upravnom sporu tužitelja H. Š. iz Z., protiv rješenja tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., klasa: UP/II-008-07/19-01/96, urbroj: 401-01/05-19-2 od 12. veljače 2019., uz sudjelovanje zainteresirane osobe Hrvatske banke za obnovu i razvitak, Z., zastupane po općoj punomoći od B. B. univ. spec. oec. mag. iur., radi prava na pristup informacijama, u sjednici vijeća održanoj 5. lipnja 2019.

p r e s u d i o j e

Tužbeni zahtjev se usvaja i poništava rješenje Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, klasa: UP/II-008-07/19-01/96, urbroj: 401-01/05-19-2 od 12. veljače 2019.

Obrazloženje

Osporenim rješenjem Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske od 12. veljače 2019. godine odbijena je žalba tužitelja izjavljena protiv rješenja Hrvatske banke za obnovu i razvitak, broj: 1/2019 od 6. siječnja 2019. godine, kao neosnovana.

Rješenjem broj: 1/2019 Hrvatske banke za obnovu i razvitak odbijen je dodatni zahtjev tužitelja od 31. prosinca 2018. godine, koji se odnosi na pristup informaciji: popis svih konačnih korisnika kredita primatelja leasinga, zajmoprimca i sl. koje je Hrvatska banka za obnovu i razvitak kreditirala u razdoblju od 1. – 30. travnja 2018. godine, uz iznose kredita.

Tužitelj u navodima tužbe navodi da od Hrvatske banke za obnovu i razvitak nije dobio sve podatke o korisnicima kredita odnosno leasinga u razdoblju od 1. – 30. travnja 2018. godine, kada je navedeno tijelo postupilo po rješenju Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske od 12. lipnja 2018. godine, potvrđeno presudom Visokog upravnog suda Republike Hrvatske, poslovni broj: UsII-285/18 od 24. listopada 2018. godine. Poziva se na odredbu članka 10. stavak 1. točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine" 25/13., 85/15. – u daljnjem tekstu: ZPPI) da su tijela javne vlasti obvezna na mrežnim stranicama objavljivati registre i baze podataka ili informacije o bazama podataka iz svoje nadležnosti i načinu pristupa i uporabi istih, a time, prema točki 8. i informacije o dodjeljivanju bespovratnih sredstava donacija i drugih pomoći sa popisom korisnika i visinom iznosa. Prema članku 16. stavak 3. tog Zakona, informacije o raspolaganju javnim sredstvima dostupne su javnosti bez provođenja postupka testa razmjernosti i javnog interesa, osim ako predstavljaju klasificirani podatak.

Smatra da je Povjerenik za informiranje Republike Hrvatske na pogrešan način primijenio materijalno pravo članka 23. stavak 1. točke 5. ZPPI čime je počinjena i bitna povreda načela upravnog postupka iz članka 30., članka 51. i 52. Zakona o općem upravnom postupku, jer tužitelju nije omogućeno da se očituje o utvrđenim činjenicama. Predlaže da sud tužba dostavi tuženiku i Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak, te održi ročište, radi utvrđivanja odlučnih činjenica i donese presuda kojom se poništava rješenje Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske od 12. veljače 2019. godine i rješenje Hrvatske banke za obnovu i razvitak od 16. siječnja 2019. godine te predmet vrati na ponovni postupak Povjereniku za informiranje Republike Hrvatske, odnosno Hrvatskoj banci za obnovu i razvitak. Podredno predlaže da sud sudi: tužitelju se dopušta pristup informacijama koje posjeduje Hrvatska banka za obnovu i razvitak i to iznos i podaci o konačnom korisniku kredita odnosno primatelja leasinga i sl. koje je kreditirala banka u razdoblju od 1. do 30. travnja 2018. godine.

Tuženik u odgovoru na tužbu osporava tužbene navode u cijelosti i predlaže da Sud tužbu odbije kao neosnovanu.

Zainteresirana osoba u ovom postupku Hrvatska banka za obnovu i razvitak (dalje: HBOR) dostavila je odgovor na tužbu u kojem navodi da u cijelosti osporava tužbene navode. Tužitelj je 31. prosinca 2018. godine podnio zahtjev za dopunu informacija u zahtjevu od 30. travnja 2018. godine da je izričito tražio da pod pojmom korisnika kredita on smatra zadnjeg stvarnog krajnjeg korisnika kredita, radi kojeg je odobren pojedini plasman od tijela javne vlasti. Hrvatska banka za obnovu i razvoj (HBOR) je rješenjem poslovni broj: 1/2018 od 16. siječnja 2019. godine odbila zahtjev za dodatnim informacijama pozivom na odredbu članka 23. stavak 5. točke 5. ZPPI-a budući da podnositelj zahtjeva zlorabi pravo na pristup informacijama, tražeći tzv. „konačnog korisnika kredita“. HBOR je postupio po rješenju Povjerenika od 12. lipnja 2018. godine i dostavio popis svih korisnika kredita u razdoblju od 1. – 30. travnja 2018. godine, uz iznos kredita čime je u cijelosti postupio sukladno nalogu Povjerenika za informiranje. Pregled odobrenih kredita u označenom razdoblju sadrži tablice „korisnik kredita“ i „odobreno kn“. Takovo rješenje Povjerenika potvrđeno je presudom Visokog upravnog suda Republike Hrvatske poslovni broj: UsII-285/18 od 24. listopada 2018. godine. Stoga je očito da je zahtjevu tužitelja udovoljeno, sukladno naprijed navedenom rješenju Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske od 12. lipnja 2018. godine. Netočan je navod da tužitelju nije omogućen uvid u sve činjenice jer su tužitelju sve činjenice i podaci bili na raspolaganju. Tužitelj je zloupotrijebio pravo na pristup informacijama, jer sad podnosi zahtjev za dopunu i dostavu informacija, za razdoblje kojem je udovoljeno i koje je u prethodnom postupku dobio. U razdoblju od 23. siječnja 2017. do podnošenja predmetnog zahtjeva 31. prosinca 2018., HBOR je tužitelju dostavio paket s traženim informacijama od 500 stranica teksta a tužitelj je i nakon toga nastavio s podnošenjem niza istovjetnih zahtjeva i velikog broja informacija. Tužitelj najmanje jednom mjesečno podnosi zahtjev za informacijama pa i češće HBOR-u, čime je stvorio veliki broj sudskih postupaka. Podnio je ukupno 1359 zahtjeva, ako se uključe podzahtjevi, što ukupno iznosi 8369 stranica materijala i oko 8814 odobrenja. Navodi rješenja Povjerenika za informiranje, donijeta u razdoblju od 2017. do 2019. godine po zahtjevu tužitelja, iz čega također proizlazi, da su ispunjeni uvjeti iz članka 23. stavak 5. točke 5. ZPPI, koja odredba propisuje, da će tijelo javne vlasti rješenjem odbiti zahtjev, ako jedan ili više međusobno povezanih podnositelja putem jednog ili više funkcionalno povezanih zahtjeva, očito zloupotrebljava pravo na pristup informacijama, a osobito kada zbog učestalosti zahtjeva za dostavu istih ili istovrsnih informacija ili zahtjeva, kojima se traži veliki broj informacija, dolazi do opterećivanja rada i redovitog funkcioniranja tijela javne vlasti. U prilog tomu HBOR navodi da je tužitelj podnosio zahtjeve prije nego što

bi se riješio prethodni zahtjev, te je HBOR morao angažirati sve veći broj zaposlenika radi postupanja po zahtjevima tužitelja. U 2017. godini HBOR zaprimio je 29 zahtjeva od kojih je 21 dostavio tužitelj, u 2018. je zaprimio 39 zahtjeva od kojih je 28 dostavio tužitelj, te je do 4. ožujka 2019. godine zaprimio 11 zahtjeva od kojih je 9 dostavio tužitelj, tražeću dostavu istih ili istovrsnih informacija i nadalje opterećujući rad i redovito funkcioniranje tijela javne vlasti. Nije suglasan s prijedlogom za održavanje javne rasprave, jer za isto nema nikakvog zakonskog osnova, pa predlaže da Sud tužbu i tužbeni zahtjev odbije kao neosnovan.

Tužbeni zahtjev je osnovan.

Naime, u nizu ranijih presuda ovaj Sud je izrazio stajalište da sredstva državnog proračuna spadaju u javna sredstva te je kontrola korištenja sredstava iz državnog proračuna u interesu svih građana, a tužitelj, kao i svaka druga osoba, ima pravo saznanja o potrošnji javnih sredstava, koja bi radi transparentnosti tijela javne vlasti trebala biti dostupna i to sukladno odredbi članka 16. stavka 4. Zakona o pravu na pristup informacijama, bez provođenja testa razmjernosti. Zahtjev tužitelja odnosi se na veći broj traženih informacija koje se odnose na raspolaganje javnim sredstvima kojima javnopravno tijelo (HBOR) raspolaže. Podatke o raspolaganju ovim sredstvima javnopravno tijelo moglo bi kako pravilno navodi tužitelj objavljivati sukladno odredbi članka 10. stavka 1. točke 12. Zakona o pravu na pristup informacijama, kojom je propisano da su tijela javne vlasti obvezna na internetskim stranicama, na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku, objavljivati zaključke sa službenih sjednica i službene dokumente usvojene na tim sjednicama. Kako tijelo javne vlasti ove podatke na svojim internetskim stranicama ne objavljuje, to ni nije bilo na zakonu utemeljenog razloga njegov zahtjev odbiti. Naime, zahtjev tužitelja ne odnosi se na dostavu već traženih i dobivenih informacija, a kako se zahtjev odnosi na pristup podacima o raspolaganju javnim sredstvima, to je u konkretnom slučaju materijalno pravo pogrešno primijenjeno jer u takvim slučajevima ne postoji mogućnost zloupotrebe prava na pristup informacijama. Iz istog razloga, dakle iz razloga što se traženi podaci odnose na raspolaganje javnim sredstvima, koji podaci moraju biti dostupni svakome, Sud ne prihvaća obrazloženje tuženika prema kojem bi pružanje tražene informacije dovelo do opterećivanja rada i redovitog funkcioniranja tijela javne vlasti.

Iz navedenih razloga, Sud je tužbeni zahtjev uvažio i poništio rješenje tuženika, koji je dužan o žalbi tužitelja odlučiti sukladno pravnom shvaćanju i primjedbama Suda iznesenim u ovoj presudi.

Slijedom navedenog, na temelju odredbe članka 58. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima, odlučeno je kao u izreci.

U Zagrebu 5. lipnja 2019.

Predsjednica vijeća
Slavica Marić-Okičić, v.r.